

EGY HAZATALÁLÁS TÖRTÉNETE

Henri J.M. Nouwen

A tékozló fiú hazatérése című könyvének alapján

Rembrandt: A tékozló fiú hazatérése

„Egy embernek volt két fia. A fiatalabbik egyszer így szólt apjához: Apám, add ki nekem az örökség rám eső részét! Erre szétszította köztük vagyonát. Nem sokkal ezután a fiatalabbik összeszedte mindenét és elment egy távoli országba. Ott léha életet élve eltékozolta vagyonát. Amikor már mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s nélkülözni kezdett. Erre elment és elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyára a sertéseket őrizni. Örült volna, ha éhségét azzal az eledellel csillapíthatta volna, amit a sertések ettek, de még abból sem adtak neki. Ekkor magába szállt: Apám házában a sok napszámos bővelkedik kenyérben - mondta -, én meg éhen halok itt. Útra kelek, hazamegyek apámhoz és megvallom: Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra, hogy fiadnak nevezz, már nem vagyok méltó, csak béreseid közé fogadj be. Csakugyan útra kelt és visszatért apjához. Apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta. Erre a fiú megszólalt: Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezz. Az apa odaszólt a szolgáknak: Hozzatok hamar a legdrágább ruhát és adjátok rá. Az ujjára húzzatok gyűrűt, és a lábára sarut. Vezessétek elő a hizlalt borjút, és vágjátok le. Együnk és vigadjunk, hisz fiam halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült. Erre vigadozni kezdtek.

Az idősebbik fiú kint volt a mezőn. Amikor hazatérőben közeledett a házhoz, meghallotta a zeneszót és a táncot. Szólt az egyik szolgának és megkérdezte, mi történt. Megjött az öcséd, és apád levágta a hizlalt borjút, hogy egészségben előkerült - felelte. Erre ő megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért az apja kijött és kérlelte. De ő szemére vetette apjának: Látod, én annyi éve szolgálom neked és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. Most meg, hogy ez a fiad megjött, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki. Azt mondta neki: Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. S illett vigadnunk és örülnünk, mer ez az öcséd halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.”

Lukács evangéliuma 15,11-32

A FIATALABB FIÚ TÁVOZÁSA

„A fiatalabbik egyszer így szólt apjához: Apám, add ki nekem az örökség rám eső részét! Erre szétszította köztük vagyonát. Nem sokkal ezután a fiatalabbik összeszedte mindenét és elment egy távoli országba.”

A fiú „távozása” szívtelen visszautasítása az otthonnak. A „távoli ország” az a világ, ahol minden, ami otthon szentnek számít, értékét veszti.

Az otthon elhagyása megtagadása annak, hogy lényem minden részével Istenhez tartozom, hogy Isten örök ölése biztonságban tart engem. Az otthon lényem középpontja, ahol hallok a hangot, mely azt mondja: „Te vagy az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik”. Ez a szeretet soha el nem haló hangja.

Mégis újra és újra elhagytam otthonom, és messzi helyekre futottam, hogy ott keressem a megváltást és a szeretetet. Mintha süketté váltam volna arra a hangra, mely a szeretett Fiúnak hív engem. Elhagytam az egyetlen helyet, ahol meghallhatnám ezt a hangot. De felmerülhet a kérdés: Miért is hagynám el ezt a helyet, ahol mindent meghallhatok, amire csak szükségem van?

A szeretet igaz hangja nagyon halk és gyöngéd, nem lármázik, nem erőlteti rám magát, nem követel magának figyelmet. Nagyon sok más hang is van, lármások, teli ígérettel, csábítással. A világ azt mondja: „Igen, szeretlek, ha...” Számtalan „ha”. Ezek a „ha”-k rabszolgákká tesznek, mert lehetetlen mindegyiknek megfelelni. A világ szeretete feltételes, és mindig is az lesz. Olyan világ ez, mely újratermeli a függőségeket, mert amit kínál, az nem elégítheti ki szívem legmélyebb vágyakozását. Amíg a világ káprázatában élünk, függőségünk hiábavaló keresgélésre ítél minket a „távoli országban”. Mindig elhagyjuk az otthonunk, amikor elveszítjük a hitünket abban a hangban, mely szeretett Fiúnak hív, és követjük azokat a hangokat, melyek számtalan utat és módot kínálnak arra, hogyan nyerhetnénk el a hön áhított szeretetet.

Annymira szeretnek engem, hogy szabadon elhagyhatom az otthonom. Én elhagytam, újból és újból elhagytam, de az Atya mindig tárt karokkal vár vissza, és újból fülemből súsja: „Te vagy az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

A FIATALABB FIÚ HAZATÉRÉSE

„Léha életet élve eltékozolta vagyonát. Amikor már mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s nélkülözni kezdett. Erre elment és elszegédött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyára a sertéseket őrizni. Örült volna, ha éhségét azzal az eledellel csillapíthatta volna, amit a sertések ettek, de még abból sem adtak neki. Ekkor magába szállt: Apám házában a sok napszámos bővelkedik kenyérben - mondta -, én meg éhen halok itt. Útra kelek, hazamegyek apámhoz és megvallom: Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra, hogy fiadnak nevezz, már nem vagyok méltó, csak béreseid közé fogadj be. Csakugyan útra kelt és visszatért apjához.”

Mi történt a fiúval a távoli országban? A fiatalabb fiú teljesen tudatára ébredt elveszettségének.

A fiatalabb fiú megérezte elszigeteltségének mélységét, a legmélyebb magányt, melyet ember csak megtapasztalhat. Igazán el volt veszve, és ez a teljes elveszettség térítette észre. Hirtelen megértette, hogy a halál felé vezető útra tévedt; világos lett előtte, milyen utat választott és az hová vezet.

Minél távolabb futok onnan, ahol Isten lakozik, annál kevésbé vagyok képes meghallani a hangot, mely szeretett Fiának hív, és minél kevésbé hallok a hangot, annál inkább belegabalyodom a világ mesterkedéseibe és hatalmi játékaiba. Azután már azt is megkérdőjelezem, hogy szeretett-e valaki valaha egyáltalán engem. Életem elveszti értelmét, elveszett lélek lettem.

A fiúnak mindenét el kellett veszítenie ahhoz, hogy újra kapcsolatba kerülhessen létének alapjaival. Ráébredt, hogy ő az apja fia. Bármilyen halkan is, de meghallotta a hangot, mely szeretett Fiának hívja, és megérezte, még ha távolról is, az áldó érintést. Apja szeretetének érzékelése és az abban való bizalma erőt adott neki ahhoz, hogy újra magáénak érezze a fiúi valóját, noha semmivel sem szolgált rá.

Azt választani, hogy Atyám fia legyek, nem könnyű. Az engem körülvevő világ sötét hangjai megpróbálnak meggyőzni arról, hogy nem vagyok jó, haszontalan vagyok, nem érek semmit, nincs mit szeretni bennem. Ezek a hangok hamar elfeledtetik velem azt a hangot, mely „szeretett Fiának” hív, azt a kedves, lágy, fényt árasztó hangot, mely mindig a „kedvencének” hív.

A hazavezető út hosszú és fáradságos. A tékozló hazatérése tele van kettőségekkel. Jó irányba halad, de micsoda belső zúrzavarban! Tudja, hogy még mindig az apja fia, de azt mondja magának, hogy elveszítette a méltóságát, hogy „fiúnak” nevezhessék. Felkészül arra, hogy elfogadja a „béres” státuszt. Van benne megbánás, de ez nem megbánás a megbocsátó Isten végtelen szeretetének fényében.

Van bennünk, emberekben valami, ami miatt ragaszkodunk bűneinkhez, és ami nem engedi, hogy Isten eltörölje múltunkat és teljesen új kezdettel ajándékozzon meg minket. Néha egyenesen úgy tűnik, mintha be akarnám bizonyítani Istennek, hogy sötétségem túl nagy ahhoz, hogy le lehessen győzni. Miközben Isten vissza akarja adni fiúi létem teljes méltóságát, én továbbra is makacsokodom, hogy beérem azzal, ha béres lehetek. De tényleg vállalni akarom a fiú teljes felelősségét? Igazán azt akarom, hogy teljes mértékben bocsánatot nyerjek, és ezzel egy tökéletesen új élet vehesse kezdetét? Teljes mértékben meg akarom-e adni magam Isten szeretetének, hogy új ember születhessem?

Ahhoz, hogy elfogadjuk a megbocsátást, teljes mértékben hajlandónak kell lennünk hagyni, hogy Isten Isten legyen, aki teljesen meggyógyít, helyreállít és megújít. Amíg ennek csak egy részét is magam akarom végezni, félmegoldásokra jutok - ilyen például a béressé válás.

Az Istenhez vezető út olyan, mint ami egy új gyermekkorhoz vezet. „Ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyermekek, nem mentek be a mennyek országába.” Jézus nem azt kéri itt, hogy gyermek maradjak, hanem azzá váljak. Gyermekké válni azt jelenti, hogy egy második ártatlanság felé haladunk: nem az újszülött ártatlansága felé, hanem a tudatos választások által elért ártatlanság felé.

Az örök Fiú gyermekké vált, hogy én is újra gyermek lehessenek, s így újra beléphessenek vele az Atya országába. „Bizony, bizony mondom neked, aki nem születik fentről újjá, az nem láthatja meg az Isten országát.”

A IDŐSEBB FIÚ TÁVOZÁSA

„Az idősebbik fiú kint volt a mezőn. Amikor hazatérőben közeledett a házhoz, meghallotta a zeneszót és a táncot. Szólt az egyik szolgának és megkérdezte, mi történt. Megjött az öcséd, és apád levágta a hizlalt borjút, hogy egészségben előkerült - felelte. Erre ő megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért az apja kijött és kérlelte. De ő szemére vetette apjának: Látod, én annyi éve szolgállok neked és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. Most meg, hogy ez a fiad megjött, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki.”

Az idősebb fiú nincs otthon, amikor az apa átöleli és kegyelmébe fogadja fiatalabb fiát. Nemcsak a fiatalabb fiú veszett el, aki otthonát elhagyva távoli országba kereste boldogságát, de aki odahaza maradt, abból is elveszett ember lett. Külsőleg mindent megtett, ami egy jó fiú dolga, ám belsejében elcsatangolt apjától. Tette a dolgát, mindennap keményen dolgozott,

teljesítette minden kötelezettségét, de egyre boldogtalanabb lett, és egyre jobban elveszett a szabadsága. Ez az elveszettség az - melyre a bírálat és az ítélkezés, a harag és a neheztelés, a keserűség és a féltékenységi jellemző -, ami annyira veszélyes az emberi lélekre nézve.

Kifelé az idősebbik fiú hibátlan. De amikor öccse hazatértekor szembe találja magát apja örömeivel, a sötét erő feltör belőle. Hirtelen szembetűnik haragos, büszke, barátságtalan és önző természete, mely addig rejtve maradt. Annak megtapasztalása, hogy az ember nem képes osztozni mások örömeiben, a haragos szív megtapasztalása. Az idősebb fiú nem tudott belépni a házba és osztozni apja örömeiben. Belső panaszai megbénította és hagyta, hogy a sötétség elborítsa.

Minél többet elmélkedem a bennem élő idősebb fiúról, annál jobban felismerem, hogy valójában milyen mélyen gyökerezik ez a fajta elveszettség, s hogy milyen nehéz innen hazatérni.

Neheztelése nem ismerhető fel könnyen, olyasvalami, ami rátapad erkölcsi tisztaságom „fonákjára”. Hát nem jó engedelmesnek, kötelességtudónak, dolgoznak és önfeláldozónak lenni? Úgy tűnik ugyanis, hogy haragom és vádjaim rejtélyes módon összefonódnak ezekkel az erényes magatartásformákkal. Hisz abban a pillanatban, amikor legnagyobb lényemből szeretnék cselekedni, saját haragomba vagy neheztelésemből botlok. Éppen akkor kezdem megszállottan igényelni, hogy szeressenek, amikor a legönzetlenebb akarok lenni. Éppen amikor megteszek minden tőlem telhetőt, hogy jól oldjak meg egy feladatot, akkor kapom rajta magam, hogy azon rágódom: mások miért nem adnak bele mindent? Amikor már úgy érzem, képes vagyok legyőzni a kísértést, akkor elkezdem irigyelni azokat, akik megadták magukat neki. Úgy tűnik, hogy ahol a tiszta erkölcsös énem munkálkodik, ott rögtön megjelenik bennem a haragos vádaskodó is.

Ezen a ponton szembe kell néznem valódi szegénységemmel: Teljesen képtelen vagyok kigyomlálni magamból a haragot. De hogyan szabadulhatnék meg a haragtól anélkül, hogy az erényeket is eldobnám? Hazatérhet-e a bennem élő idősebb fiú? Hogyan térhetek vissza, amikor a harag foglya vagyok, amikor a féltékenységi csapdájába estem, amikor be vagyok börtönözve a szolgáknak megélt engedelmességbe és kötelességbe?

Nyilvánvaló, hogy én, egyedül, nem találhatok rá önmagamra. Így szembesülve az önmegváltás lehetetlenségével, már értem Jézusnak Nikodémushoz intézett szavait: „Ne csodálkodj azon, amikor azt mondom: fentről kell újjá születnetek”. Valóban, valaminek történnie kell, amit én magam nem válthatok ki. Nem születetek újjá alulról, azaz saját erőmből, saját elméből, saját lélektani megfigyeléseim által. Csak felülről jövő segítséggel gyógyulhatok meg, fölülről, ahonnan Isten lenyújtja kezét. Ami nekem lehetetlen, az Istennek lehetséges. „Istennel minden lehetséges.”

A IDŐSEBB FIÚ VISSZATÉRÉSE

„Az idősebbik [...] megharagudott, és nem akart bemenni. Ezért az apja kijött és kérlelte [...] Azt mondta neki: Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. S illet vigadnunk és örülnünk, mer ez az öcséd halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.”

Az idősebbik fiú dühében így panaszkodik apjának: „...nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. Most meg, hogy ez a fiad megjött, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki.” Ebből kitűnik, hogy az idősebbik fiúnak nincs öccse többé. És apja sincs. Mindkettő idegenné vált számára. Bűnös öccsére megvetéssel néz le, apjára, a rabszolgatartóra, félelemmel néz fel. Ebből látom, milyen elveszett az idősebb fiú. Idegen lett saját házában. Minden elveszti természetességét, minden gyanússá, zavarttá, kiszámíthatóvá válik. Nincs többé bizalom.

Van kiút? Nem hiszem, hogy lenne - legalábbis az én oldalamról nézve. Sokszor úgy tűnik, hogy minél jobban próbálok kiszabadulni a sötétségből, annál jobban besötétedik. Fényre van szükségem, de annak a fénynek le kell győznie sötétségemet, és ezt én nem idézhetem elő. Egyedül nem vagyok képes elhagyni haragom földjét. Nem tudom magam hazavezetni. Igazi szabadságomat nem tákolhatom össze magam számára. Azt kapnom kell. Elveszett vagyok.

A példázatban az apa az idősebbik fiú elé is ugyanúgy kimegy, mint a fiatalabb elé, behívja őt, és azt mondja: „Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied.”

Ezekre a szavakra kell figyelnem és hagynom, hogy áthassák lényem belsejét. Isten szeretett gyermeke vagyok.

A fiú bántó és keserű szemrehányásaira nem elítélő válasz jön. Nincs visszavágás vagy vádaskodás. Az apa nem védekezik, még csak megjegyzést sem fűz az idősebbik fiú viselkedéséhez. Azzal, hogy azt mondja: „te mindig itt vagy velem”, túllép mindenfajta értékítéleten, hogy fiával való bensőséges viszonyát hangsúlyozza. Az apa megkülönböztetés nélküli szeretetének kimutatása kizárja annak lehetőségét, hogy a fiatalabb fiút jobban szereti, mint az idősebbet. „Mindenem a tied”, mondja neki. Nem lehet ennél világosabb megfogalmazása az apa fia iránt érzett határtalan szeretetének.

Az apa nem hasonlítja össze a két fiút. Mindkettőjüket teljes szeretettel szereti, és szeretetét egyéni útjuknak megfelelően fejezi ki.

Abba kell hagynom minden összehasonlítást, rivalizálást és versengést, és megadnom magam az Atya szeretetének. Amíg kint maradok a sötétben, addig megmaradok az összehasonlítgatásból eredő haragos vádaskodásnál. Isten hív, hogy térjek haza, lépjek be fényébe és fedezzem fel, hogy ott minden embert egyedi és teljes szeretet övez.

A tékozló fiú története valójában annak az Istennek a története, aki elmegy, hogy megkeressen, és addig nem nyugszik, míg meg nem talál.

Bár Isten maga elénk fut, hogy megtaláljon és hazavigyen bennünket, nekünk nemcsak azt kell felismernünk, hogy elvesztettek vagyunk, hanem arra is fel kell készülnünk, hogy megtaláljanak és hazavigyenek minket.

Bizalom nélkül nem engedhetem, hogy megtaláljanak. A bizalom az a mély, belső meggyőződés, hogy Atyám hazavár. Mindaddig, amíg kételkedem abban, hogy érdemes rámtalálni, és leértékelem magam azzal, hogy úgy gondolom, kevesebb szeretetet kapok, mint öcsém, addig jó Atyám nem találhat rám. A bizalomnak még az elveszettség érzésénél is erősebbnek kell lennie.

A bizalom mellett a hálának is jelen kell lennie - a harag ellentétének. A harag és a hála nem létezhet egyszerre, mert az előbbi megakadályozza, hogy az életet ajándéknak lássuk és éljük meg. Haragom azt sugallja nekem, hogy nem azt kapom, amit érdemelek. Ez mindig irigységben ölt testet. A hála azonban túlmegy „enyémen” és „tieden”, és azt az igazságot hirdeti, hogy az egész élet szintisza ajándék: mindent, ami vagyok és ami az enyém, a szeretet ajándékaként kaptam. Azt, hogy hálás vagyok, választhatom akkor is, amikor az érzéseimet még mindig a sértődöttség és harag hatja át. A hála - csakúgy, mint a szeretet -, nem érzem. Mindig van választási lehetőség a harag és a hála között, mert Isten megjelent nekem a sötétségben, hívott, hogy mielőbb térjek haza, és szeretetteljes hangon kijelentette: „Te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied.” Mindaz, ami vagyok és minden, amim van, szintisza ajándék. Minden ajándék, amit elismerek, újabbhoz és újabbhoz vezet.

A bizalomhoz és a hálához egyaránt szükség van a bátorságra, hogy kockázatot vállaljunk, mert a bizalmatlanság és a harag - hogy hatalmában tartson - egyfolytában arra figyelmeztet, milyen veszélyes felhagynom az óvatos mérlegeléssel és a jövő elméleti úton történő kifürkészésével. Sokszor nagyot kell előrelépnem hitemben, hogy esélyt adjak a bizalomnak és a hálának.

A hitben való előrelépés mindig olyan szeretetet jelent, amelyben nem várom el, hogy viszonszeressenek; anélkül adok, hogy kapni szeretnék; anélkül hívok meg valakit, hogy visszahívást remélnék; s anélkül ölelek valakit, hogy ölelést kérnék. Minden alkalommal, amikor egy kis előrelépést teszek, megpillantom azt, Aki felém szalad és meghív örömébe, abba az örömbbe, melyben nemcsak magamat találok meg, hanem testvéremet is.

„Apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta [...] Az apa odaszólt a szolgálknak: Hozzatok hamar a legdrágább ruhát és adjátok rá. Az ujjára húzzatok gyűrűt, és a lábára sarut. Vezessétek elő a hizlalt borjút, és vágjátok le. Együnk és vigadjunk, hisz fiam halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült. Erre vigadozni kezdtek.

[...] az apja kijött és kérlelte [...] Azt mondta neki: Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. S illett vigadnunk és örülnünk, mer ez az öcséd halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.”

Az atya szíve a végtelen vágytól ég, hogy hazavihesse gyermekeit. Az apa mindkét fiát szívébe zárja, azt szeretné, hogy megtapasztalják: ugyanabban az otthonba tartoznak. Felkínálja a szabadságot: elutasíthatják ezt a szeretetet vagy elfogadhatják. Atyaként azt akarja, hogy gyermekei szabadok legyenek, szabadon szerethessenek. Ez a szabadság magában foglalja annak a lehetőségét is, hogy elhagyják otthonukat, egy „idegen országba” távozzanak, és mindent elveszítsenek. Az Atya szíve ismeri mindazt a fájdalmat, mely egy ilyen választásból következik, de szeretete lehetetlenné teszi, hogy ezt megakadályozza. Az isteni szeretetnek pontosan ez a végtelensége az, ami az isteni szenvedés forrása. Arról a mély, belső helyről, ahol a szeretet minden emberi fájdalmat átöl, az Atya kinyújtja kezét gyermekei felé.

Az Atya kinyújtja kezét felém. Nem én választottam Istent, hanem először Isten választott engem. A kérdés tehát nem az, „Hogyan találjam meg Istent?”, hanem „Hogyan hagyjam, hogy Isten megtaláljon engem?”. És nem azt kell kérdeznem, „Hogyan szeressem Istent?”, hanem azt, „Hogyan engedjem, hogy szeressen?”. Lehet furcsán hangzik, de Isten legalább annyira - ha nem jobban - szeretne megtalálni engem, mint én őt. Igen, Istennek ugyanannyira szüksége van rám, mint nekem rá.

Amikor Isten szemén keresztül nézem elveszett lényemet, és meglátom hazatérésem felett érzett örömét, akkor életem gyötrelmei enyhülnek és bizalmam megerősödik. De egyáltalán elhiszem, hogy Isten valóban arra vágyik, hogy velem legyen? A lelki küzdelmem középpontjában gyakran ez áll: küzdelem saját magam visszautasítása, megvetése és utálata ellen. - Önmagam leértékelését sokáig valamiféle erénynek tartottam. Olyan sokat óvtak a büszkeségtől és a hiúságtól, hogy arra jutottam, jó, ha lebecsülöm magam. De mostanra felismertem, hogy az igazi bűn megtagadni Isten irántam érzett eredendő szeretetét, és nem venni tudomást eredendő jószágomról. Mert ha nem tartok igényt erre az eredendő szeretetre és jóságra, akkor elvesztem a kapcsolatot valódi önmagammal.

Isten örvendezik. Nem azért, mert a világ bajai megoldódtak; nem azért, mert minden emberi fájdalom és szenvedés megszűnt, s nem is azért, mert több ezer ember megtért. Nem, Isten azért örül, mert *egyik* gyermeke, ki elveszett, megkerült.

Ez engem arra szólít, hogy adjam át magam ennek az örömnak. Rejtett öröm ez... Nem kell addig várnom, amíg minden jóra fordul, hanem megünnepelhetek minden kis jelet, ami a mennyek országára utal - ami már nincs messze. Mindez megkívánja, hogy a fényt válasszam akkor is, ha megijeszít a nagy sötétség, hogy az életet válasszam akkor is, mikor jól láthatók a halál erői, és hogy az igazságot válasszam akkor is, amikor hazugság vesz körül.

Olyan sok visszautasítás, fájdalom és sérülés van közöttünk, de ha egyszer azt választjuk, hogy elfogadjuk a szenvedés mögött rejtőző örömet, az élet ünnepé válik. Isten szeretete erősebb a halálnál, és ő ad nekünk erőt ahhoz, hogy ebben a világban éljünk, miközben már az öröm országába tartozunk. Ez a szentek örömeinek titka.

Akik megismerték Isten örömét, azok nem tagadják a sötétség létezését, de azt választják, hogy nem élnek benne. Meggyőződésük, hogy a sötétségben világító fényben jobban lehet bízni, mint magában a sötétségben, és hogy kicsinyke kis fény sok sötétséget elűzhet.

Elhívtunk, hogy ugyanazzal az önzetlen, nyílt szeretettel szeressük egymást, mint ahogyan az apa teszi. A tékozló fiú apja nem saját magával van elfoglalva. Hosszú, szenvedéssel teli élete során kihalt belőle a vágy, hogy ellenőrzése alatt tartsa a dolgokat. Csak gyermekeivel törődik, teljes egészében nekik akarja szentelni magát, és mindenét nekik adná.

Van egy meghívás a hazatérésre való meghíváson túl. Ez a meghívás arra szól, hogy az atyává váljak, aki szeretettel fogadja a hazatérőket. Bár én vagyok mindkét fiú, nem az a feladatom, hogy fiú maradjak, hanem hogy atyává váljak.

Valahogy jólesik azt mondani: Ezek a fiúk olyanok, mint én. Azt az érzést kelti, hogy megértenek engem. De milyen érzés azt mondani: „Az apa olyan, mint én”? Akarok olyan lenni, mint az apa? Akarok-e egyszerre lenni az is, akinek megbocsátanak, és az is, aki megbocsát? Nemcsak az, akit szeretettel fogadnak, amikor hazatér, hanem az is, aki fogad? Nemcsak az, akivel együtt éreznek, hanem az is, aki együtt érez?

Az Atyához való visszatérés végső soron Atyává válást jelent. Nem maradhatok örökké gyermek, nem hozhatom fel állandóan Atyámat mentséggé az életemre.

Három út van, mely az igazán együttérző atyasághoz vezet: a gyász, a megbocsátás és a nagylelkűség.

A gyász arra kér, hagyjam, hogy a világ bűnei - beleérve a sajátomat is - átszúrják a szívemet, megrikassanak, és sok-sok könnyet ontsak értük. Sok könny nélkül nincs együttérzés. Ha ezek a könnyek nem tudnak a szememből folyni, akkor legalább a szívemből kell feltörniük.

Ez a gyászolás ima. A gyász annak a szívnek az útja, mely látja a világ bűnét, és tudja magáról, hogy ő a szabadság szomorú ára, mely nélkül a szeretet nem virágozhat. Ez a gyász nemcsak azért olyan mély, mert az emberi bűn olyan hatalmas, hanem azért is - s még inkább azért -, mert az isteni szeretet olyan végtelen. Megszámlálhatatlan könnyet kell hullatnom és ezáltal felkészülnöm bensőmben arra, hogy mindenkit fogadjak, akármilyen utat is járt be.

A második út a megbocsátás. A szüntelen megbocsátáson keresztül válhatunk hasonlatossá az Atyához. Isten megbocsátása feltétel nélküli, a szív, melyből jön, nem követel magának semmit, teljesen híján van minden önös érdeknek.

Ezt az isteni megbocsátást kell gyakorolnom mindennapi életem során. Mindez megköveteli tőlem, hogy túllépjek sebzett szívem fájdalmán, mely úgy érzi, bántották, és amely ura akar maradni a helyzetnek, és feltételeket szab annak, aki bocsánatot kér tőlem. A gyász lehetővé teszi, hogy felismerjem azt a végtelen szenvedést, mely az emberek elvesztettségéből ered. Igazi szolidaritásra nyitja meg a szívem embertársaim iránt, kiket így újra szívembe fogadhatok.

Az Atyához való hasonlatossághoz vezető harmadik út a nagylelkűség. Semmi sincs, amit az apa magának tartana meg. Mindenét, még önmagát is, odaadja fiainak.

Hogy olyanná váljak, mint az Atya, olyan bőkezűnek kell lennem, mint ő. Éppen úgy, ahogyan az Atya odaadja gyermekeinek önmagát, úgy kell nekem is odaadnom önmagamot testvéreimnek.

Ahhoz, hogy magaménak vallhassam a lelki atyaságot, hagynom kell, hogy a lázadó fiatalabb fiú és a haragos idősebb fiú elfogadja szívemben azt a feltétlen, megbocsátó szeretetet, melyet az Atya kínál nekem, s hogy ott meghalljam a hívást, hogy én magam legyek az otthon, hasonlóan Atyámhoz. Ekkor a bennem élő mindkét fiú, fokozatosan együttérző atyává változhat.